

Project No. 12-01

BLADVLEKKENZIEKTEN

Bestrijding van cercospora en ramularia

Projectleider: J.D.A. Wevers

1. Inleiding

Het aantal percelen waar de bladvlekkenziekte cercospora voorkomt, neemt in Nederland nog steeds toe. De schade die cercospora veroorzaakt, kan oplopen tot meer dan 30% in suikeropbrengst. Om deze schade te voorkomen, is onderzoek naar mogelijkheden van rassen met resistentie tegen cercospora en onderzoek naar bestrijdingsmogelijkheden met chemische middelen noodzakelijk.

Om het aantal bespuitingen en de hoeveelheid chemische gewasbeschermingsmiddelen tot een minimum te beperken, dienen bespuitingen pas dan uitgevoerd te worden wanneer dit ook echt noodzakelijk is.

2. Werkwijze

- In het kader van project 01-01 zijn rassen met specifieke resistentie tegen cercospora getoetst.
- Op één perceel, in Nieuw Beerta, waarvan verwacht werd dat er in de loop van de zomer en begin van de herfst cercospora op zou treden, is een proefveld aangelegd met verschillende rassen en zijn later fungiciden toegepast als gewasbespuiting.
- Voor de praktijk is opnieuw gebruik gemaakt van een in Duitsland ontwikkeld waarschuwingssysteem op basis van waarnemingen in het gewas, gekoppeld aan schadedrempels.

3. Resultaten

- Het onderzoek naar rassen met cercosporaresistentie is verslagen bij project 01-01.

- Op het proefveld te Nieuw Beerta zijn bij het verschijnen van de eerste vlekjes, op 1 september, de bespuitingen uitgevoerd. Op 20 september is de mate van aantasting waargenomen. Hierbij bleek dat deze volledig bestond uit ramularia. De mate van aantasting en de suikeropbrengstgegevens, verkregen na de oogst van 4 oktober, staan in tabel 40.

Gezien de lagere mate van aantasting dan bij het gevoelige ras Ariana, blijkt uit tabel 40 dat de beproefde rassen die resistent zijn tegen cercospora, ook resistentie vertonen tegen ramularia. De opbrengst van deze rassen blijft echter achter bij het niveau van Ariana. Een bespuiting van Ariana levert slechts in een enkel geval (IRS 626 ten opzichte van bladmeststof) een significante opbrengstverhoging op. De praktische waarde hiervan is echter nihil, daar met Ariana zonder enige behandeling nagenoeg de hoogste opbrengst behaald wordt.

- Door medewerkers van suikerindustrie, DLV en IRS worden in de periode juli-augustus regelmatig bietenpercelen bezocht. Wordt daarbij cercospora waargenomen, dan wordt dit aan het IRS gemeld. Zijn er in een bepaald gebied meerdere waarnemingen van een beginnende infectie, dan wordt na onderling overleg besloten om voor dat gebied een waarschuwing uit te doen. In 1999 zijn de volgende waarschuwingen verzonden naar bietentelers en pers (zie tabel 41).

Tabel 40. Mate van aantasting door ramularia (volgens de schaal van Agronomica) en suikeropbrengst van het proefveld te Nieuw Beerta (1999).

ras	behandeling	mate van aantasting	suikeropbrengst (t/ha)
Ariana	geen	3,1	14,6
Ariana	0,5 carbendazim	2,6	13,9
Ariana	IRS 626	2,1	14,7
Ariana	bladmeststof	3,3	13,8
Sirio	geen	1,5	12,6
H 68127	geen	1,9	12,8
KWS 8132 (Flavia)	geen	0,5	12,6
HM 1918 (Crestor)	geen	0,5	13,0
LSD 95%		0,6	0,9

Tabel 41. Overzicht cercosporawaarschuwingen in 1999.

gebied	datum waarschuwing	drempel (%)
Limburg/Oost-Brabant	12 augustus	5
Achterhoek/Liemers/Salland/Twente	16 augustus	5
Noordelijke zand- en dalgronden	19 augustus	5
Midden-Brabant zuid	20 augustus	5

Na 15 augustus zijn enkele waarschuwingen verzonden, rekening houdend met een drempel van 5%. Dit past binnen het huidige adviesmodel, wanneer daarbij rekening gehouden wordt met de heersende en verwachte weersomstandigheden.

De actuele cercosporawaarschuwingen werden ook via internet (www.irs.nl) verspreid. Naast bovengenoemde waarschuwingen om tot controle over te gaan, zijn op 17 juli voor noord Nederland en op 30 juli in het algemeen, via internet en pers, ook berichten verzonden dat een bestrijding, gezien de heersende

weersomstandigheden, nog niet zinvol was. Op 26 augustus is een bericht uitgegeven dat de norm op 50% kwam te liggen. Bestrijding bij die drempel is alleen zinvol bij een late oogst.

De indruk bestaat dat voor het gebied als geheel een dergelijk waarschuwingssysteem goed en afdoende werkt. Op losse percelen kan echter een vroege aantasting optreden. Telers zullen op dergelijke percelen zelf tot actie moeten overgaan, voordat een waarschuwing is verzonden. Vooral percelen waar biet op biet gezaaid is, vergen extra aandacht.